

SPÓLNOTA

Warszawa, dnia 22 stycznia 1933 r.

№ 2

PISEMKO SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO*Razem młodzi przyjaciele!*

Nowa kadra

Każde następujące po sobie pokolenie przyrównać możemy w pracy społecznej czy narodowej do oddziału wojska, który zdobywa przedmiot swych usiłowań i dążeń i odchodzi, spełniwszy swe zadanie. Tak więc pokolenie przedwojenne spełniło swój cel, tworząc i odradzając Polskę.

Dzisiaj mamy już inne, nowe zadania do spełnienia. Pokolenie poprzednie zdobyło swój cel, pokolenie nowe walczyć musi na nowo: trzeba pójść już wyżej o stopień na drodze rozwoju społecznego, trzeba budować nowy świat moralny, nowy sposób bytowania ludzi na tej ziemi. Nowa kadra, z której wyjdą nowi działacze i pracownicy ruchu społecznego, to my — młodzież ze spółdzielni szkolnych i organizacji młodzieży, opartych na współdziałaniu. Tu się odbywa ta głęboka praca myślowa, bez której niema czynu świadomego, tu tworzy się nowa, młoda Polska i zaczyna się budowa nowego Jej gmachu w młodych duszach. Wnieśmy zapał i oddanie dla pracy, z którymi działamy w naszych organizacjach spółdzielczych, do życia codziennego. Po „młodemu” pracując i w myśl ideałów tworząc, zbudujemy nową społeczność ludzką, opartą na sprawiedliwości i szczęściu wszystkich.

Naprzód i w górę!

K. Haubold

Idealizm, jako zasadniczy ton psychizmu młodości, harmonizuje z ideą kooperacji. To też kooperacja wzywa młodzież do pracy gospodarczej.

E. MILEWSKI — Sklepy społeczne

Na najbliższe zebrania

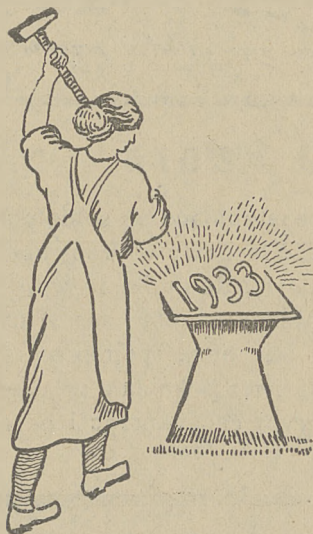
Już jesteśmy w okresie dorocznych zebrania sprawozdawczych z działalności naszych spółdzielni. Doroczne zebranie sprawozdawcze to jest nielada uroczystość. Przygotowuje się do tej uroczystości zarząd spółdzielni i rada nadzorcza, przygotowac się do niej powinniśmy i my członkowie. Przedewszystkiem powinniśmy wzbudzić w sobie niezłomne postanowienie obecności na tem zebraniu. Ale mało być samemu, trzeba przypilnować jeszcze, żeby byli inni.

Przecież w dzisiejszych czasach zebranie takie może naprawdę być bardzo ciekawe. Przedewszystkiem dlatego, że takich wspólnych zebrania jest obecnie mało; życie społeczne jest przytłumione, a na rozrywki ludzie nie mają pieniędzy. Siedzą w domu, albo wałęsają się po ulicach; lokale publiczne świecą pustkami, wiadomo — kryzys. Zbliża się jednak okazja, że możemy choć jeden wieczór wspólnie spędzić i wspólne sprawy i bolączki i żale razem omówić; może się nawet trochę pospierać i pogniewać, byle tylko zawsze z głębokim przekonaniem, że chcemy dobrej, społecznej sprawie służyć.

Niezadowolenia i żalu możemy mieć dużo; dzisiejsze czasy nastrojają ludzi na boleśnie drażniące tony. W sercach naszych kryje się zarzewie buntu przeciwko tym złym, krzywdzącym czasom, w duszach panuje stały niepokój, myśli błądzą i nie mogą sobie dać rady z rozwiązaniem tego wszystkiego, co jest dzisiaj i co może być już jutro. Jest nam przecież źle, bardzo źle. Musimy jednak się wzajemnie pilnować, by naszych żalów i pretensyj popróżnicy nie wylewać i żeby nad nimi zawsze panowała troska o los i o byt placówki, której jesteśmy członkami i twórcami.

Jedno tylko musimy mieć życzenie pod adresem władz spółdzielni: żeby, urządzając zebrania doroczne, starały się urządzać w sposób przyciągający, a nie odstraszaający. Więc miejsce zebrania musi być przytulne, miłe i ciepłe. Musi nam tam być choćby zewnętrznie dobrze; zaśługujemy przecież na to, żeby nas na

zebraniu przyjęto gościnnie i serdecznie. Następnie, sposób referowania wszystkich spraw, związanych z działalnością naszych spółdzielni, powinien być nie tylko dla nas zrozumiały i przejrzysty, ale i nie nudny, dlatego dobrze jest, jeżeli sprawy te referuje nie jedna osoba, a przynajmniej dwie. Jest już przez to samo pewna różnorodność. Jeżeli uważamy doroczne nasze zebrania za pewnego rodzaju uroczystość, to oczywiście powinniśmy dążyć do tego, żeby odbywały się one w pewnym nastroju uroczystym i w pewnej atmosferze rodzinnego braterskiego ciepła. Zagranicą wszystkie większe zebrania członkowskie są zawsze urozmaicane albo odczytem, albo koncertem, albo zabawą. I my tu w miarę możliwości powinniśmy praktykować te pożyteczne zwyczaje. Dlatego wysuwamy tutaj pod adresem władz naszych spółdzielni te minimalne życzenia z naszej strony: chcecie nas widzieć na zebraniu, urządzcie je tak, żeby ono przyciągało, tak jak przyciąga nas do naszych sklepów dobry towar, sprawiedliwa cena i życzliwa, solidna obsługa.

Gospośiu, bądźcie sama kowalem nowego biejącego roku. Kupujcie w swojej spółdzielni, z którą związany jest byt waszej rodziny.

My i oni

Bardzo często spotykamy się ze strony ludzi nie biorących udziału w ruchu spółdzielczym z twierdzeniem, że właściwie spółdzielnie wykonują tylko pewną funkcję kapitału, tj. sprzedają, że w konsekwencji spółdzielnie muszą dążyć do osiągnięcia określonych zysków, by zapewnić udziałowcom pewne określone w postaci dywidend zyski.

Otóż z twierdzeniem tem należy się z miejsca rozprawić, ponieważ ono wprowadza w błąd słabiej orjentujących się w zagadnieniu spółdzielczości, oraz tamuje rozwój spółdzielni, paraliżując propagandę spółdzielczą, w szczególności pośród rzesz pracowniczych, dla których dobra właśnie spółdzielnie zostały powołane do życia.

A więc sprzedaż — tak — spółdzielni sprzedaje — uderzyła w najbardziej zdawałoby się opancerzony bastion fortu kapitalistycznego, zabierając mu tę składową część jego działalności, z której kapitał ciągnął najbardziej obfite soki odżywcze.

Stąd wysuwa się pytanie, dlaczego spółdzielnie tak konsekwentnie dążą do przejęcia sprzedaży z rąk kapitalistów?

Otóż kapitał — szczególnie w okresie powojennym, zorganizował się całkowicie, tworząc kartele, rozporządzające olbrzymimi środkami i w ten sposób usunąwszy wszelką konkurencję, zaczął konsumentowi dyktować ceny, oczywiście odpowiednio wysokie, by ciągnąć stąd coraz większe zyski.

Konsument bronić się musiał, gdyż z drugiej strony ten sam kapitał coraz częściej i boleśniej obcinał zarobki pracownicze. Więc powstała konieczność stworzenia własnych punktów zaopatrywania się, niezależnych od wpływu kapitalistów.

Stąd konieczność przejęcia sprzedaży we własne ręce.

Drugą częścią zarzutu, przytoczonego na początku, jest twierdzenie, że spółdzielnie jednak ciągną zyski ze sprzedaży. Rozumie się, pewne zyski być muszą, ale jedynie takie, któreby pokry-

wały koszty administracji, akcji kulturalno-oświatowej oraz propagandy na rzecz spółdzielni i zabezpieczały dalszy jej rozwój.

Większych zysków spółdzielnie nie mają i mieć nie mogą, gdyż są powołane do pełnienia roli regulatora cen, celem przeciwstawienia się zaostrzonym apetytom kapitalistów. Konieczność tej samoobrony ze strony konsumentów coraz większy znajduje oddźwięk pośród rzesz pracowniczych, które stopniowo nabierają świadomości, że spółdzielczość, jako nowa forma gospodarcza, najskuteczniej przeciwstawia się zorganizowanemu kapitałowi.

Kapitalizm gaśnie, gaśnie z własnej winy, spełniwszy swą niechlubną rolę dziejową. Dławiony oparami nadmiernych zysków, które w okresie dzisiejszego ogólnego zubożenia leżą zamrożone w safesach banków zagranicznych, kapitalizm odchodzi, a z nim i ci, którzy stali i stoją na jego usługach.

Przyspieszmy im odejście. Społeczeństwo zorganizowane, a w szczególności zorganizowane spółdzielczo, walnie przyczynić się może do tego, że ustrój tak szkodliwy dla ludu pracującego, a tem samem dla państwa, zakończy w spokoju swoje dni, ustępując na rzecz Świata Pracy.

Jedynie uspołecznienie środków produkcji i spożycia da możliwość wyjścia z tego błędnego koła, w które wpędził nas dotychczas jeszcze trzymający się kurczowo władzy zamierający kapitalizm.

I dlatego uważamy, że twierdzenie, iż spółdzielnie spełniają tylko rolę kapitału, jest z gruntu fałszywe i nie mające żadnego uzasadnienia w praktyce naszego życia gospodarczego, a przeciwnie spółdzielczość przyspiesza okres rozwoju demokracji, dającej ludowi pracującemu możliwość gospodarowania produktami własnej wytwórczości na korzyść ogółu.

A. Kudyba

Kursy dla komisji rewizyjnych

W dokształcanie władz spółdzielni w zakresie ich pracy w R. O. wkłada sporo starań. Próby kursów specjalnych dla poszczególnych wydziałów rad nadzorczych wydają się najbardziej celowe. Ostatnio 8. I. b. r. odbył się właśnie kurs komisji rewizyjnych, na którego program złożyło się: 1) organizacja i kontrola spółdzielni, 2) budżet (projekt, wykonanie, kontrola), 3) sprawy bieżące (kontrola zakupów, samokształcenie komisji). Uczestnicy otrzymali streszczenie materiału w formie pytań i kolejno stawali się na pytania odpowiadać. Podkre-

ślić musimy dobrą wolę i chęć obecnych przy rozważaniu materiału.

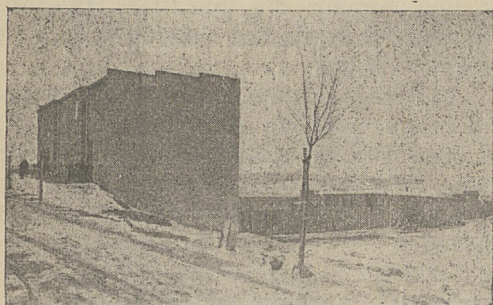
Obecni w liczbie 40 od 16-tu spółdzielni z uznaniem podnosili celowość takiego kursu. Tem więcej raziła nieobecność przedstawicieli następujących spółdzielni: 1) Czeladź „Praca”, 2) Niwka „Społem”, 3) Rogoźnik „Jedność”, 4) Siemonia „Rolnik”, 5) Sosnowiec R. S. S. Z. D., 6) Strzyżowice „Praca”, 7) Mierzęcice O. S. S., 8) Wysoka „Wysoka”, 9) Bolesław „Społem”, 10) Sławków S. S.

Z NASZYCH SPÓŁDZIELNI

PIASKI

NASZ DOROBEK

Doceniając ważność posiadania własnego gmachu dla rozwoju ruchu spółdzielczego na naszym terenie, walne zebranie członków w dniu 22 listopada 1928 r. postanowiło zwiększyć ilość udziałów obowiązujących do 10, by w ten sposób

*Dom Spółdz. Spoż. „Zgoda”
na Piaskach*

zebrać odpowiedni fundusz udziałów i przystąpić do budowy domu własnego. Postępując w myśli tej uchwały, Zarząd Spółdzielni naszej w osobach pp.: Wujcikiewicza, Bzówki i Górnikiewicza nabył plac przy ulicy Nowopogońskiej 2725,2 m² za cenę 12.967 zł. 70 gr.

Z planami budowy trudno się było uporać wskutek fatalnego terenu. Ostateczne rozwiązanie podał inżynier sejmiku będzińskiego. p. Laubitz. I oto w dniu 25-lecia istnienia „Zgody” powstaje myśl rozpoczęcia budowy. Wyłoniono komitet budowy w osobach pp.: Ciemnińskiego, Górnikiewicza, Kałandyka, Orficha i Wolffa; w dniu 16 lipca 1932 r. przystąpiono do budowy. W ciągu 5 miesięcy piętrowy gmach stanął. Mieści on sklep o 51 m² powierzchni, 4 mieszkania dwuizbowe, 3 jednoizbowe i piwnice dla każdego z mieszkań. Jednocześnie z domem wybudowano pomieszczenia gospodarskie: komórkę, śmietnik, stajnię z wozownią. Dnia 17 grudnia 1932 r. odbyło się poświęcenie nowowzniesionego gmachu. Poświęcenia dokonał ks. Dudek przy udziale przedstawiciela okręgu władz spółdzielni i członków. Komitet budowy na zebraniu Rady Nadzorczej zdał sprawozdanie z budowy i przekazał całkowicie wykończony gmach Zarządowi. Ze sprawozdania tego wynika, że koszty budowy wynosiły 60 tys. zł. łącznie z planem.

Dokonałiśmy dzieła wielkiego. Wybudowaliśmy żywy pomnik wspólnych zabiegów, wspólnej, gromadnej działalności i oto jej rezultaty. W pracy jednak ustawać nie możemy. Skupić się winniśmy około swego dzieła, otoczyć je ojcowską troską i pchnąć na świetlaną drogę rozwoju, który umożliwiłby nam ostateczne wykończenie, wybudowanie sali ogólnej.

Wydział Sp.-Wych. „Zgoda”

GWIAZDKA DLA DZIECI NA PIASKACH

Zwyczajem lat ubiegłych Spółdzielnia nasza, pomimo ciężkich czasów, postanowiła urządzić gwiazdkę dla dzieci członkowskich, urodzonych w 1926, 27, 28, 29 i 1930 r. Zapisało się 245 dzieci. Każde dziecko otrzymało paczkę, zawierającą pierniki, orzechy, karmelki owocowe, figi i czekoladkę.

W wigilję Bożego Narodzenia do miejscowej Sokolni ciągnęły sznury dzieci z całej naszej kolonji. Radość panowała na młodych twarzyczkach. Wszystkie oczęta pociągała płonąca choinka, dość efektownie przybrana. Orkiestra

zagrała kolędy. Do zebranych dzieci przemówił przewodniczący Wydziału Społ.-Wychow., podkreślając troskę „Zgody” o dzieci członków, i zachęcając je do kupowania w ciągu całego roku tylko w „Zgodzie”, aby i w roku przyszłym mieć taką choinkę. Życzeniami wesołych świąt zakończył przewodniczący swe przemówienie, pozem przystąpiono do rozdawania gwiazdki. Obdarowane dzieci wróciły do domu, wnosząc w grono rodzinne uśmiech i wesele.

Wydział Sp.-Wych. „Zgoda”

KLIMONTÓW

DALSZE PRACE SPÓŁDZIELCZEGO KOŁA OŚWIATOWEGO

S. K. O. przy Spółdz. „Społem” w Nivce f. Klimontów wystawiło w pierwsze święto B. N sztukę w 4-ch aktach Krumłowskiego p. t. „Słuby Rybackie” w sali „Sokoła” w Klimontowie.

Ludność zainteresowała się sztuką i już w czwartek przed świętami rozkupiła wszystkie bilety tak, że przed przedstawieniem masa ludzi powróciła do domów bez uzyskania miejsc na sali.

Do sztuki przygrywała orkiestra Koła. Na scenie brało udział 34 amatorów.

Sztuka naogół wypadła dobrze, szczególną uwagę na siebie zwrócili: gołębiarz (M. Perzyń-

ski), córka rybaka Hanka (M. Postolska), dziad (B. Wesoły), Fela w śpiewie (O. Kieszkow-ska); inni bez zarzutu.

To też publiczność nagrodziła amatorów rzesystemi oklaskami. Orkiestra na zakończenie odegrała marsza.

Dochód z przedstawienia zł. 183.10 przeznaczono na cele oświatowe Koła.

Koło zamierza powtórzyć sztukę w Nivce. Należy sądzić, że i w Nivce pięknie opracowana sztuka odniesie duże sukcesy.

J.

Ze Spółdzielni Spożywców w Sławkowie

I

Słyszcy się stale, że jedynie uświadomienie wszystkich, zjednanie ogółu dla spółdzielni w dzisiejszych stosunkach społeczno - gospodarczych może wprowadzić gruntowną zmianę. Należy zatem zabrać się do intensywnej pracy. Zalecenie urzędzenia „Tygodnia jednania członków” znalazło i u nas oddźwięk, jednak sprawę tę nieco inaczej postanowiono załatwić. Władze Spółdzielni bowiem doszły do przekonania, iż na tutejszym terenie wskazanem jest, aby praca ta rozłożona była na dłuższy okres czasu. Dlatego też w dniu 18.XII oficjalnie akcję rozpoczęto akademią spółdzielczą, na którą przybyło przeszło 400 osób.

Na akademję złożyły się przemówienia prezesa R. N., i przewodniczącej K. C. K. p. Marchewkowej oraz odegranie sztuki p. t. „W sidłach Judasza”, którą z odczuciem wykonał oddział T. U. R. ze Sławkowa.

W przemówieniu, które poprzedzało sztukę i miało uzasadnić jej aktualność, przewodniczący wskazywał na konieczność łączenia się wszystkich, a tem bardziej obecnie w gromady spółdzielcze. Zapowiedział zarazem, iż w najbliższym czasie władze Sp. rozpoczną energiczną pracę celem pozyskania dla kooperacji no-

wych członków i podniesienia lojalności u zrzeszonych w stosunku do swej spółdzielni.

II

Z inicjatywy przewodniczącej K. C. K., p. A. Marchewkowej Koło Czynnich Kooperatystek, które wzięło sobie za cel szerzenie propagandy spółdzielczej i zbliżenie wielkiej rodziny kooperatystów na tutejszym terenie, urządziło w dniu 7.I. b. r. składkowy opłatek spółdzielczy. Dzięki ofiarnej pracy pań, wchodzących w skład komitetu, a w szczególności pp. Kaczmarczykowej, Wysockiej, Toborowiczowej, Miedzińskiej, Kubiczkowej, które wiele czasu poświęciły organizacji tej skromnej uroczystości spółdzielczej, wszyscy obecni spółdzielcy w liczbie około 70 osób poczuli się przy wspólnym stole naprawdę jedną rodziną, której w tym momencie obce są pojęcia stanowości i nic nieznaczące, kłócące ludzi różnice w poglądach politycznych.

Opłatek uzupełniony „taneczną rozgrzewką” wszystkich uczestników zadowolonych i uradowanych poczuciem siły wyrastającej z jedności — niechybnie złączy nas na stałe w miłości ideałów spółdzielczych.

Spółdzielca

PORADY DLA GOSPODYŃ

Czy umiemy oszczędnie palić pod płytą kuchenną i w piecu

Oszczędne palenie pod płytą polega na tem, że staramy się osiągnąć jak najwięcej ciepła, zużywając jak najmniej paliwa. Z pieca korzystamy w sposób następujący: paliwo, które się spala, ogrzewa powietrze wewnątrz pieca, od powietrza znowu nagrzewają się wypolerowane z jednej strony cegły, czyli kafle, które znowu ogrzewają warstwę powietrza przylegającą do pieca. Ponieważ powietrze w izbie nie stoi nieruchomo, lecz krąży nieustannie, coraz inne warstwy są ogrzewane.

Wyzyskujemy piec wtedy, jeżeli spalamy dokładnie paliwo, a otrzymane ciepło staramy się zużytkować dla ogrzania izby, nie marnując go wcale. Aby uzyskać dokładne spalanie, musimy starać się o dobrze zaopatrzone piec, odpowiednio paliwo i należyty dostęp powietrza.

Przy niedostatecznym dopływie powietrza spalanie opału jest niedokładne, ciepła jest mało wytwarzają się przy tem, gazy szkodliwe dla zdrowia, między innymi i czad.

Niedostateczny dopływ i ciąg powietrza najczęściej powstaje wtedy, gdy ruszt jest zapchany żuzlem i popiołem, gdy opału włożono za dużo, lub gdy opał ten składa się tylko ze zbyt drobnego węgla pomieszanego z mięsem, przez który powietrze nie może się przedostać.

Gdy powietrza wchodzi za dużo, mamy również stratę na ciepło, gdyż zimne powietrze wypycha gwałtownie gorące gazy do komina, nim one zdążają oddać swe ciepło ścianom pieca. Zdarza się to wtedy, gdy przy paleniu drzwiczki paleniskowe są otwarte, gdy ruszt niecały jest pokryty węglem, lub gdy bryły są za duże.

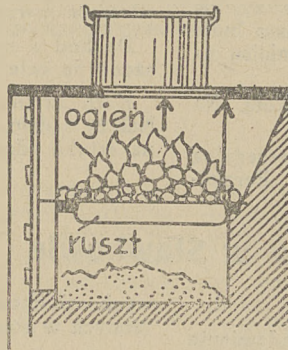
Chcąc aby w piecach ogień palił się dobrze, dawał dużo ciepła, trzeba aby do opału, leżącego na ruszcie powietrze dopływało ciągle, lecz umiarkowanie.

Powietrze wchodzi do paleniska na początku palenia przez uchylone drzwiczki paleniskowe i otwarte popielnikowe; potem powinno wchodzić już tylko przez drzwiczki popielnikowe i przechodzić przez ruszt cały pokryty warstwą opału; tam — jeden z gazów powietrza — tlen, łączy się z paliwem i przy tem połączeniu powstaje ciepło.

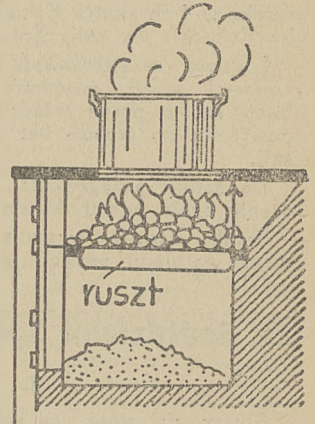
Aby powietrze mogło ciągle i równo dochodzić tą tylko drogą, musi mieć tę drogę wolną. A więc ruszt trzeba przed każdym paleniem z popiołu oczyścić, aby cały przeświecał. W tym celu należy, zamknawszy popielnik, przegarnąć tak długo pogrzebaczem w palenisku, aż cały popiół opadnie do popielnika, pozostały żuzel na ruszcie trzeba wyrzucić, a niespalone kawałki węgla zostawić do użytku. Po chwili, gdy pył opadnie, można już wybrać popiół z popielnika.

Kanały zamknięte drzwiczkami, z których jedno znajdują się nad płytą kuchenną, a drugie pod piecykiem do pieczenia, trzeba co miesiąc oczyszczać z popiołu i sadzy, przy pomocy gracki, aby gazy mogły, swobodnie krążąc podnosić się dogóry.

Nigdy powietrze nie powinno dochodzić do

Wadliwa, Ruszt umieszczony nisko. Końce płomieni nie sięgają do płyty.

Właściwa. Ruszt podwyższony. Płomienie sięgają do płyty.

paleniska i kanałów przez szczeliny między kaflami lub cegłami, szczeliny około drzwiczek piecowych, popękana płytę, otwory nie zakryte fajerkami, lub dziury w kominie. Jeżeli powietrze wchodzi przez otwory, wywołuje ogromną stratę ciepła, gdyż piec się ostudza. Należy szczeliny te i otwory zalepić.

Gdy piec kuchenny jest już w porządku, przed rozpaleniem ognia trzeba wszystko przygotować do palenia i gotowania; drzewo należy połupać na drobne pałeczki i grubsze kawałki; węgiel przynieść i rozbić na bryłki wielkości pięści; jarzyny poobierać, pokrajać, nałożyć do garnków, wodę podlewać, poprzykrywać pokrywami i dopiero ogień rozpalić pod blachą.

W tym celu należy ułożyć na ruszcie — nie za blisko drzwiczek paleniskowych — drzewo (około 1/4 kilo) w formie studzienki, włożyć w nią trochę wiórów lub kilka zwiniętych ku-

lek z papieru, obsypać tę podpałkę dwoma szufelkami węgla (około 1 kilo) i podpalić papier; najlepiej brać gatunek węgla kostka II, lub orzech I, gdyż nie potrzeba go już rozbijać na mniejsze bryłki. Po chwili, gdy węgiel się rozpali, trzeba odsunąć go włąb paleniska, ale tylko na ruszt i dorzucić z przodu na wolny ruszt drugie 2 szufelki węgla, tak jednak, aby pokrył cały ruszt. Węgla trzeba nałożyć tak grubo, aby końce płomieni dosięgały płyty, lub dna garnków; nigdy nie należy kłaść węgla aż pod samą płytę, bo wtedy płomień, mając za mało powietrza, kładą się i kłębią i nie dają tyle ciepła, ile mogą dać. Ruszt nie powinien być za wysoko, ani za nisko; nie powinien też być za długi; o ile węgiel nie pokrywa go, należy go zmniejszyć zapomocą domurowanych cegieł przy końcu rusztu, gdzie się znajduje próg.

Drzwiczki paleniskowe trzeba trzymać podczas palenia zawsze zamknięte, szyber ustawić tak, aby się paliło bez zbyteńnego szumu; drzwiczki popielnikowe otwierać, gdy światło w popielniku gaśnie, aby zwiększyć dopływ powietrza; przymykać — gdy za ostro się pali.

W piecu o drzwiczkach t. zw. hermetycznych można nałożyć po rozpaleniu przeznaczoną całą ilość węgla (kostka II). Gdy węgiel się rozpali, drzwiczki paleniskowe trzeba zamknąć a popielnikowe, z początku otwarte, stopniowo przymykać, uważając na światło w popielniku, które powinno być jasne. Gdy światło w popielniku przestaje migać, ciemnieje i staje się czerwone, należy otworzyć na chwilę

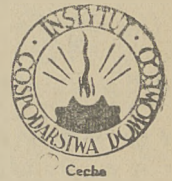
drzwiczki paleniskowe dla sprawdzenia, czy węgiel jest spalony na żar, i zakręcić obydwie śruby drzwiczek. Pomimo t. zw. hermetycznych drzwiczek dopływ powietrza jeszcze będzie dostateczny do spopielenia.

Miał węglowy można spalać pod blachą i w piecu pokojowym, trzeba tylko rozrzuć żar i w środek żaru wrzucić po szufelce zwilżonego mialu. Zbyt wielka ilość mialu wrzucona jednorazowo może spowodować zaduszenie ognia, wybuch, a nawet przy zamknięciu hermetycznym obu drzwiczek rozsądzenie pieca. Rozsądzenie pieca może być spowodowane również nadmiarem włożonego paliwa lub też opalaniem normalną ilością węgla nowego, lub świeżo przestawionego pieca.

Przy dużych mrozach należy palić w piecu dwa razy dziennie. Nowy piec trzeba z początku opalać samem drzewem, a potem stopniowo dodawać węgla, przytem nigdy nie zakręcać śruby do końca. Dopiero po 2-ch tygodniach latem, a 4-ch zimą można już palić w nowym piecu, tak jak zwykle.

Z każdego pieca przy paleniu wydobywa się trochę czadu, to też zimą trzeba wietrzyć pokoje równie często, jak w lecie, a w kuchni podczas gotowania powinno być okno stale uchylone.

Należy unikać palenia w piecach przed nocą z obawy przed zaczadzeniem.

Czy wiecie, że...

W kilkunastu miejscowościach Polski — w Pabjanicach, w Zawierciu, w Strzemieszycach, w Ozorkowie, w Częstochowie, w Łodzi itd. — strajki robotników przybrały w ostatnich czasach oryginalną formę obrony przed zniżką płac i redukcjami. Robotnicy zajmują zakłady fabryczne, pozostając w fabrykach bez wychodzenia do domów nieraz i po dwa tygodnie (Ozorków). Niekiedy usuwani są siłą, przyczem nie brak zawsze ofiar. Ta forma walki jest ostatecznym wyrazem rozpaczy.

Zniżka cen żelaza nastąpiła. W wyniku nacisku społeczeństwa na zorganizowane hutnictwo, zasadnicza cena żelaza sztabowego i pewnego gatunku żel. formowego uległy niższe o 11 proc., tj. ze zł. 315 na 280 zł. za 1 tonnę; ceny pozostałych produktów hutniczych również ulegną odpowiednim obniżkom na terenie całego państwa, zależnie od miejsca składu, od 45 do 50 zł. na 1 tonnie (1000 kgr.).

Rząd polski wydał w końcu ub. roku nowe prawo o stowarzyszeniach. Prawo to zawiera zbiór przepisów co do zakładania i prowadzenia stowarzyszeń. Według tych przepisów, sto-

warzyszenia wszelkiego rodzaju trzeba meldować na piśmie w starostwie. Przepisy prawa o stowarzyszeniach poddają całą ich działalność pod nadzór starostwom, a więc władzom administracyjno - policyjnym.. Dla spółdzielców jest to najprzykrzejsze, że cała nasza praca spółdzielcza kulturalno-oświatowa i propagandowa według tych przepisów podlega również nadzorowi policji, a nadzór ten, jak wiemy, jest często nieograniczony i może zahamować całą naszą działalność wychowawczą.

Z dniem pierwszym stycznia monopol tytoniowy obniżył nareszcie ceny swoich wyrobów. Zniżka na papierosach wynosi od 10 do 25%. Bez zmiany pozostały ceny tytoniu do papierosów.

Ostatni dzień roku ubiegłego w Banku Polskim wykazał obieg biletów bankowych na zgórą miliard złotych. Mimo wzrostu sumy obiegu pieniędzy, Bank ma pokrycie w złocie, przekraczające normę statutową o 5%. Każdy obiegowy złoty pokryty jest w połowie samem złotem. Waluta nasza ma więc trwałe, mocne podstawy.

Połączmy nasze wysiłki

Wiadomo wszystkim spółdzielcom, że od przyszłego roku spółdzielnie nasze będą opłacały podatek obrotowy od całkowitej sumy sprzedaży nieczłonkom, natomiast od obrotu z członkami żadnego podatku nie będą płaciły. Dla nas, członków spółdzielni, sprawa ta nie może być obojętną. Rozumiemy bowiem dobrze, że spółdzielnia jest poto, abyśmy mieli towar dobry, wagę uczciwą, no i trochę oszczędności w końcu roku w postaci zwrotów od zakupów i dywidendy.

Musimy więc postanowić sobie, że wszystko będziemy kupowali w swojej spółdzielni. Musimy namówić tych, którzy nie są członkami, aby się zapisali do spółdzielni, bo przez to nasza spółdzielnia będzie miała większe nadwyżki, (bo nie będzie płaciła podatku od obrotu) a nadwyżki te my, członkowie w końcu roku otrzymamy. Jasne to, jak słońce i nikt przecież sobie samemu nie będzie robił krzywdy.

Nie wolno nam ani jednego grosza oddać kupcowi. Jeżeli wszyscy tak będziemy robili, to zobaczycie, że spółdzielnia zaraz się ożywi, wzmocni, rozrośnie. I będziemy dumni, że jesteśmy jej członkami.

A przecież wszędzie mamy wiele spółdzielni, które siedzą we własnych chałupkach i gromada ma się tam czem pochwalić. Niedawno było to wszystko gołe, jak święty turecki, a dzisiaj gospodarują na własnych śmieciach. Ale musimy sobie powiedzieć, że spółdzielnia, to nasza organizacja, tworzona wysiłkami nie jednej osoby, a całego ogółu. Nie wolno nam zmarnować tego, co z dużym wysiłkiem zbudowaliśmy.

Chcąc się przysłużyć sprawie ogólnej, każdy z nas — członków powinien się zobowiązać:

1) wszystko kupować w swojej spółdzielni,

2) zjednać jeszcze jednego członka do spółdzielni.

Wiercie mi, że jeżeli rzetelnie spełnicie te dwa zadania, bardzo zresztą łatwe, to zasłużycie sobie w zupełności na uznanie i spełnicie czyn o dużym znaczeniu społecznym. Tylko trzeba się zabrać do tego zaraz.

Pamiętajcie, że ruch spółdzielczy liczył na początku tylko 24 tkaczy, a dzisiaj już liczy 70.000.000 ludzi.

Si...

-
- *Wszyscy przeciwko wszystkim.*
  - *Zdobywaj pieniądze za wszelką cenę!*
  - *Rób pieniądze z pieniędzy!*
  - *Żyj cudzym kosztem!*
  - *Jak najmniej pracy — jak najwięcej dochodu!*

Oto są sentencje i zasady, któremi się rządzi ustrój dzisiejszy. Spółdzielczość zaś mówi...

— *Zamiast — każdemu według jego kapitałów — ma być: każdemu według jego potrzeb.*

— *Żaden człowiek nie może się bogacić kosztem swoich bliźnich.*

— *Każdy, kto uczestniczy w wymianie, a więc każdy spożywca ma z tego dobra korzystać.*

— *Zasoby, które się tworzą przy wymianie towarów, mają być obracane na dobro społeczności.*

Adres Red. i Administr.: Warszawa-Mokotów, Grażyny 13. Tel: Redakcja 8-88-73, Adm. 8-39-65

Redaktor: EDMUND ZALEWSKI

CENA 6 GR.

Wydawca: ZW. SP. SP. RZ. P.